

Sygn. akt III AUa 18/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Lublinie

sprawy W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji W. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 29 października 2014 r. sygn. akt VII U 2677/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 18/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 kwietnia 2012 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił W. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 4 kwietnia 2012 roku nie uznała ubezpieczonego za osobę niezdolną do pracy.

W. M. w odwołaniu od powyższej decyzji wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż nie zgadza się z decyzją ZUS, charakter jego schorzeń, uciążliwości z nimi związane oraz częste napady duszności sprawiają, iż utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 29 października 2014 roku Sąd okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia.

W. M., urodzony (...), w dniu 3 stycznia 2012 r. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Wnioskodawca posiada zawód wyuczony murarz. Od 1992 roku wykonywał prace na stanowiskach pracownik gospodarczy oraz konserwator. Pobierał zasiłek chorobowy w okresie od 4 listopada 2010 roku do 4 maja 2011 roku oraz świadczenie rehabilitacyjne od 5 maja 2011 roku do 30 grudnia 2011 roku.

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 7 marca 2012 roku nie uznał wnioskodawcy za niezdolnego do pracy. Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 4 kwietnia 2012 roku podzieliła ustalenia lekarza orzecznika. Orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawcy i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej w tym dokumentacji z przebiegu leczenia: zawarte w aktach ZUS, informacji o przebytej rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w R. od 10 października 2011 roku do 2 listopada 2011 roku, kart informacyjnych z leczenia szpitalnego w okresie 20 kwietnia 2011 roku do 22 kwietnia 2011 roku, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących w dniach od 9 do 3 stycznia 2012 roku, 22 lutego 2012 roku i 29 grudnia 2011 roku oraz wyników badań dodatkowych: protokołu koronarografii z 21 kwietnia 2011 roku, protokołu angioplastyki z 21 kwietnia 2011 roku, spirometrii z 21 kwietnia 2011 roku oraz badania ECHO serca z 21 kwietnia 2011 roku.

W oparciu o powołane orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 13 kwietnia 2012 roku zaskarżoną decyzję.

Na etapie postępowania sądowego stan zdrowia ubezpieczonego, w aspekcie istnienia u niego ewentualnej niezdolności do pracy, został poddany ocenie biegłych.

W opinii z dnia 20 września 2012 roku biegli kardiolog i specjalista medycyny pracy stwierdzili u wnioskodawcy nadciśnienie tętnicze (...), stan po P. (...) z implantacją stentu (...), graniczne zwężenie LAD oraz stenokardię. Na podstawie przeprowadzonego badania fizykalnego, zebranego, zebranego wywiadu i przedstawionej dokumentacji lekarskiej oraz danych zawartych w aktach sprawy biegli uznali, że W. M. jest zdolny do pracy.

Wobec złożonych przez wnioskodawcę zastrzeżeń Sąd dopuścił dowód z kolejnej opinii biegłych lekarzy sądowych kardiologa oraz lekarza medycyny pracy.

W opinii z dnia 31 marca 2014 roku biegły specjalista medycyny pracy stwierdził u wnioskodawcy następujące schorzenia: stabilna choroba wieńcowa dwunaczyniowa, stan po angioplastyce gałęzi tylnobocznej prawej tętnicy wieńcowej z implantacją stentu metalowego (...), ekstrasystolia nadkomorowa, nadciśnienie tętnicze zredukowane, zaburzenia gospodarki lipidowej, zespół bólowy kręgosłupa LS bez objawów drażnienia korzeni rdzeniowych ani ubytków neurologicznych, zaburzenia adaptacyjne, cechy osobowości nieprawidłowej oraz zespół uzależnienia od alkoholu w okresie długotrwałej abstinencji. Biegły po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną zawartą w aktach sprawy oraz zbadaniu skarżącego ustalił, iż W. M. jest zdolny do pracy.

W opinii z dnia 2 lipca 2014 roku biegła specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii stwierdziła u wnioskodawcy następujące schorzenia: nadciśnienie tętnicze okres (...), stan po przebytej angioplastyce prawej tętnicy wieńcowej z implantacją stentu klasycznego (...) w kwietniu 2011 roku, stan po przebyłym ostrym zespole wieńcowym leczonym pilną angioplastyką gałęzi tylnobocznej prawej tętnicy wieńcowej z implantacją stentu uwalniającego lek (DES) oraz chorobę niedokrwinną serca (...).

Biegła na podstawie analizy sprawy, po uzupełnieniu wywiadu i po przeprowadzeniu badania sądowno-lekarskiego, uznała, iż wnioskodawca W. M. jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 14 marca 2014 roku do 30 kwietnia 2015 roku. Z powyższej opinii wynika również, że w okresie od kwietnia 2011 roku do 22 stycznia 2013 roku, uwzględniając fakt braku zaostrzeń objawów choroby niedokrwiennej, brak było podstaw do uznania niezdolności do pracy u wnioskodawcy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 13 maja 2014 roku przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 14 marca 2014 roku do 30 kwietnia 2015 roku.

Równoległe z postępowaniem w niniejszej sprawie, toczyło się postępowanie przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postępowanie na skutek odwołania W. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 10 lutego 2012 roku odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego (dołączone akta VII U 362/12 Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie).

W wyroku z dnia 7 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawcy.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd wskazał, iż z powołanych opinii biegłych ortopedy, kardiologa, psychiatry, psychologa i neurologa wynika, iż wnioskodawca W. M. nie jest niezdolny do pracy. Ponadto biegli nie stwierdzili u skarżącego konieczności leczenia rehabilitacyjnego po dniu 30 grudnia 2011 roku wskazując, iż z dniem 31 grudnia 2011 roku odzyskał on zdolność do pracy.

Sąd Rejonowy wskazał również, że W. M. był niezdolny do pracy od 24 listopada 2010 roku do 4 maja 2011 roku, tj. przez 182 dni. Następnie, przez 8 miesięcy, do 30 grudnia 2011 roku przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym, a jak wynika z opinii biegłych sądowych, po 30 grudnia 2011 roku skarżący odzyskał zdolność do pracy (uzasadnienie - dołączone akta VII U 362/12 Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie - k. 123 - 124).

Na skutek apelacji wnioskodawcy od powyższego orzeczenia Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 5 marca 2014 roku oddalił apelację. Rozstrzygając w sprawie Sąd oparł się na opiniach biegłych oraz wnioskach w nich przedstawionych. Biegli przeprowadzili bezpośrednie badanie wnioskodawcy, wnikliwie przeanalizowali dokumentację medyczną i omówili wpływ zdiagnozowanych u skarżącego schorzeń na zdolność do pracy - przy uwzględnieniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji. Biegli nie stwierdzili u wnioskodawcy niezdolności do pracy w okresie sprzed wydania zaskarżonej decyzji. Jedynie z opinii z dnia 2 lipca 2014 roku biegłej specjalisty chorób wewnętrznych i kardiologa wynika, iż W. M. jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 14 marca 2014 roku do 30 kwietnia 2015 roku - tak więc w dacie już po wydaniu zaskarżonej decyzji. Sąd zaznaczył, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 13 maja 2014 roku przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 14 marca 2014 roku do 30 kwietnia 2015 roku.

Wnioski zawarte w powołanych opiniach są wystarczająco uzasadnione. Z tych względów powołane opinie Sąd uznał za wiarygodne, miarodajne i wyczerpujące a prze to przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu. Kierując się powyższym, Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłych w zakresie nie ustalenia u wnioskodawcy niezdolności do pracy. Oceny tej w żadnej mierze nie może podważać okoliczność, że wnioskodawca z powołanymi opiniami biegłych i ich wnioskami co do stanu jego zdrowia się nie zgadza.

Twierdzenia wnioskodawcy o tym że wywołane w sprawie opinie biegłych i wnioski z nich wynikające co do braku stanu niezdolności do pracy są dla niego niekorzystne i niezgodne ze stanem faktycznym, jako nie mające merytorycznego charakteru, nie mogły zdaniem Sądu zmienić wyżej wskazanej oceny wywołanych opinii jako dowodu na którym Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie.

Dodatkowo wnioskodawca nie przedłożył dodatkowej dokumentacji, która mogła by stanowić podstawę do dokonania korzystnych dla niego ustaleń w zakresie stanu niezdolności do pracy. Złożone zaś przez skarżącego orzeczenie lekarskie, z którego wynika, iż został on uznany za osobę o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wskazuje, iż niepełnosprawność ta powstała w dacie już po wydaniu zaskarżonej decyzji.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że w sprawie został zgromadzony wystarczający materiał dowodowy i nie ma potrzeby jego uzupełniania czy weryfikowania.

Sąd uznał, że odwołanie W. M. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, póź. 1440 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Do ustalenia całkowitej niezdolności do pracy mają zastosowanie zasady i tryb określony w cytowanej ustawie wyrażone w art. 12-14. Stosownie do treści przepisu art. 12 ust. 1 omawianej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W myśl ust. 2 cytowanego przepisu całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Zgodnie zaś z ust. 3 tego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy dokonywaniu oceny stopnia niezdolności do pracy należy kierować się wskazaniem określonymi w art. 13 ust. 1 cytowanej ustawy, zgodnie z którym przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd oparł się na opiniach biegłych lekarzy sądowych, weryfikowanych dokumentacją medyczną. W świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007 r. (III UK 130/06, OSNP 2008/7-8/113, LEX 368973), zgodnie z którym „Opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku. Sąd nie może - wbrew opinii biegłych - oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu”. Sąd orzekający stanowisko to w pełni podziela.

Kierując się zatem wynikami postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie, a w szczególności wnioskami wywołanych w sprawie opinii biegłych, oraz treścią cytowanych przepisów Sąd Okręgowy, wobec niespełnienia przez wnioskodawcę jednej z przesłanek, tj. braku niezdolności do pracy, odmówił ustalenia W. M. prawa do renty z tego tytułu.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł W. M. zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że nie jest całkowicie niezdolny do pracy, a tym samym nie przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, oraz naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i uznanie, że nie przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Skarżący wnosił o zmianę wyroku i przyznanie prawa do renty.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego orzeczenia.

Postawione w apelacji zarzuty nie są trafne.

Zarzuty postawione w apelacji sprowadzają się do kwestionowania poprawności oceny stanu zdrowia wnioskodawcy. Zaznaczyć należy, że w sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego. W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy w celu ustalenia, czy występujące u wnioskodawcy schorzenia czynią go niezdolnym do pracy, przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalnościach adekwatnych do jego schorzeń.

Ze wszystkich opinii jednoznacznie wynika, że zdiagnozowane u wnioskodawcy schorzenia w okresie spornym, (przed datą 14 marca 2014 roku, bowiem od tej daty Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 13 maja 2014 roku przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 kwietnia 2015 roku) nie uzasadniały uznania go za osobę niezdolną do pracy. Powyższe stanowisko zostało przez opiniujących szczegółowo umotywowane, a przedstawiona przez biegłych argumentacja jest zgodna z zasadami logiki. Wszystko to sprawia, że ocena biegłych sądowych odnośnie stanu zdrowia wnioskodawcy nie budzi wątpliwości, zaś apelujący nie zdołał podważyć jej trafności.

Sąd pierwszej instancji dokonując oceny dowodów z opinii biegłych lekarzy sądowych, nie naruszył kryteriów tej oceny, określonych w art. 233 § 1 k.p.c.

Odnosząc się do zarzutu apelującego co do niedopuszczenia przez Sąd I instancji dowodu z opinii kolejnych biegłych wskazać należy, że specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie "w razie potrzeby". Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii. W przeciwnym bowiem razie sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 roku, II KKN 639/99 LEX nr 53135).

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłych, uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną bez konieczności powoływania dodatkowych dowodów. Skoro Sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania to nie zachodziła potrzeba żądania ponowienia lub uzupełnienia tego dowodu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN96/99, OSNAPiUS 2000 nr.23 poz. 869; z dnia 6 marca 1997 r. II UKN 23/97, OSNAPiUS1997 nr 23, poz.476,; z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPiUS 1998 nr 3, poz.100).

W tym stanie rzeczy, wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy, zatem apelacja podlega oddaleniu.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 KPC orzekł jak w sentencji.